

ДЕКПАСИФИЦИРАН

07.10.2006 г.
(ДАТА НА ДЕКПАСИФИЦИРАНЕ)

ЗЛ 5012/5.107.0033КК
(ОБРАЗЛОЖЕНИЕ ЗА ДЕКПАСИФИЦИРАНЕ)

М. Ивч. Д. Савов
(ИМЕ НА ЛИЦЕТО)

(ПОДПИС)

Строго секретно!

екз. № 1

ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА

на фонд № 8 отдел III-КДС - картотека и архив

от 9. IX. 1944 година

ДНМ отдел ДС - служба картотека и архив/1944-1947 г./
 ДДС отдел IV - служба картотека и архив/1947-1949 г./
 ДДС - служба картотека и архив /1949-1950 г./
 ДДС - отделение картотека и архив /1950-1951 г./
 МВР отдел XIV-ДС - картотека и архив /1951-1952 г./
 МВР отдел VIII-ДС - картотека и архив /1952-1963 г./
 Отдел III-КДС - картотека и архив /1963- /

Органите на Държавна сигурност след 9. IX. 1944 г. наследиха материалите на централната служба на картотеките и досиета на бившата полицейска Държавна сигурност. Първоначално като основна задача пред службата е стояла да издирва от полицейските досиета материали, които да се използват от органите на ДС и Народния съд за разобличаване на бивши полицейски служители, буржоазни политици и други вражески елементи. Наред с това въз основа на материалите намиращи се в полицейските досиета са били издавани удостоверения установяващи политическата принадлежност на отделни граждани и пр. Службата е имала за задача и да запази наличните архивни материали. По-късно задачите, които се решават от поделението се разширяват. В него се концентрират картотеките по линия на агентурата на ДС, на вражеските елементи, статистически данни и пр. Въз основа на които се изработват справки, доклади, правят се анализи и

др. за ръководството на МВР, КДС или поделенията. По полицейските материали се правят справки или преписи за ЦК на БКП, съда, пенсионните служби и др.

В началото на 1945 г. служба на картотеките и досиетата е била в състава на отделение "Г". През същата година тя излиза от отделението и се обособява като самостоятелна служба картотека и архив при отдел ДС. Като такава тя продължава своята дейност до станалата реорганизация през 1947 г. Със заповед № 489-П от 23.V. 1947 г. към ДДС се създава отдел IV-ДС. Към същия отдел в състава на отделение информация се предава служба картотека и архив. Тази организация на службата продължава до 1949 г., когато със заповед № 97-с от 14.II.1949 г. отдел IV-ДС се разформирова и служба картотека и архив се предава към Централно управление на ДДС. Службата е имала две групи:

Група I - картотеки

Група II - архив

Във връзка с бюджета на МВР за 1950 г. и заповед № 17 от 15.II.1950 г. се правят структурни промени на някои поделения на ДС и служба картотека и архив прераства в отделение "картотека и архив". През 1951 г. отделение картотека и архив прераства в самостоятелен отдел XIV-ДС - Картотека и архив със следната структура:

ОТДЕЛ XIV-ДС-КАРТОТЕКА И АРХИВ

Ръководство

Отделение I - отчет на агентурата

Отделение II - отчет на вражеските елементи

Отделение III - общосправочна картотека

Отделение IV - архив

Отделение V - полицейски архив/създадено съгласно решение

№ 74 от 6.III.1951 г. на ПБ на ЦК на БКП/за преглеждане, подреждане и обработка на полицейския архив. Наименованието на отделенията се определят в зависимост от задачите, които са разрешавали.

През 1952 г. се извършват структурни промени в поделенията на ДС и отдел XIV-ДС става отдел VIII-ДС-картотека и архив/заповед № 89 от 19.IV.1952 г./, като в структурно отношение не стават промени в отдела и през 1953 г. През 1954 г. се създава дактилоскопна секция, която е била в състава на отдела до 1960 г. вкл., след което преминава към управление II-ДС. Първоначално секцията е имала задача да подреди дактилоскопните материали останали от бившата Държавна сигурност. По-късно е била ползвана и от органите на ДС за вземане на отпечатьци при разследване на Происшествия и др.

През 1959 г. към отдела е била предадена и служба ПК - паспортен контрол/съгласно утвърдено предложение от 29.IX.1959 г./ . Тя е имала за задача да работи по въпроси свързани с пътувания на български граждани в капиталистически страни. Същата служба съгласно утвърден щат на 27.XII.1962г. се прехвърля към управление II-ДС

През този период е ставало обединяване на някои отделения, като се е изхождало от характера и обема на работата.

През 1963 г. се извършват структурни и организационни промени в поделенията на ДС и отдел VIII-ДС картотека и архив, съгласно заповед № I-62 от 7.I.1963 г. се преименува в отдел III-ДС картотека и архив със следната структура:

ОТДЕЛ III-ДС - КАРТОТЕКА И АРХИВ

Ръководство

Отделение I - картотека и статистика

Отделение II - архив

През годината със заповед № I-1754 от 29.IV.1963 г. се създава отделение III - служебен архив. Това отделение има за задача да извършва научно-техническа обработка и пр. на завършените в текущите деловодства документални материали на подразделенията на ДС.

Със заповед № I-2560 от 8.VII.1963 г. подразделенията на ДС се ръководят от Комитета за държавна сигурност/КДС/ при МВР.

Към фонда на отдел III-ДС - картотека и архив са включени архивните материали на служба Картотека и архив при отдел ДС, на служба Картотека и архив при отдел IV-ДС, на служба Картотека и архив при ДДС - Централно управление, на отделение Картотека и архив при ДДС, на отдел XIV-ДС - картотека и архив, на отдел VIII-ДС - картотека и архив и на отдел III-ДС - картотека и архив.

Архивните материали обхващат периода от 9.IX.1944 г. до 1963 г.

Недостатъчно са запазени материалите отнасящи се за първите години след 9.IX.1944 г., а други пък не са в добро състояние.

Отпеч. в 3 екз.

от № 1-3 в ДФ

Изп: Русчев

Нап: Онова

18.II.1966 г.

С о ф и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ:
ПОДПОЛКОВНИК -

СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ОТДЕЛ ТРЕТИ - ДС
№ 1356 ЕКЗ. № 1
31 08 1982 год.

ДЕКЛАСИФИЦИРАН 07.10.2006 г. (ДАТА НА ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ) 21.5012/5 1 от 11331К ОСНОВАНИЕ ЗА ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ 21.ИЧОН.Л. Саволев (ДЪЛЖНОСТ НА ЛИЦЕТО) (ИМЕ, ОФИЦИАЛНО) (ПОДПИС)
--

СОФИЯ ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА НА Ф.№ 8

за периода 1964-1980 год.

/продължение/

МВР - Отдел 03--ДС-

26.07.1965 г.

КДС - Отдел 03 - 26.07.1965 г. -

МВР - Отдел 03--ДС- 27.12.1968 г. -

Отделение 03 - /Служебен архив/ от създаването му през 1963 г. до края на 1964 г., организира приемането, съхраняването и използването на архивните документи само от поделенията на ДС.

С цел да се започне приемането и обработването и на архивните документи, създадени в поделенията на НМ и ПО със заповед № I-4250 от 25 ноември 1964 г. към щата на Отделение 03 са включени нови 4/четири/ щатни бройки - историк - специалисти.

След разделянето на МВР и КДС Отдел 03--КДС не претърпява структурни промени, но от щата му са взети 4/четири/ офицерски длъжности и са прехвърлени към щата на МВР за създаване на отделение "Исторически архив", със задача да организира научно-техническата обработка и експертиза на архивните документи по линия на НМ и ПО.

След обединяването на МВР и КДС през 1969 г., отделение "Исторически архив" е ликвидирано, а служителите са преназначени със заповед № I-1118 от 20 февруари 1969 г. в отделение 03 /Служебен архив/.

Архивните документи на партийните и комсомолски органи и организации през периода 1944–1963 г. са приемани от ПК и са съхранявани в база "Г" – гр. Габрово, а от 1963 г. се приемат направо от съответните секретари на организации.

Съгласно решение № 603 от 14 декември 1967 г. на Секретариата на ЦК на БКП на ведомствените архиви на МВР в центъра и в окръзите се възлага да организират приемането, съхраняването и използването на архивните документи на партийните и комсомолски органи и организации.

Отделение 03 /Служебен архив/ започва работа за изпълнение на горепосоченото решение през 1968 г.

Приети са на съхранение и са организирани за използване архивните документи на партийния комитет /ПК/ и първичните партийни организации и дружества на ДКМС в центъра до 1979

През периода 1956–1966 г. архивните документи на ДС, НМ и ПК се съхраняват в база "Г" – гр. Габрово.

Отдалечеността им от центъра, създава трудности както по използването, така също и за научно-техническата обработка и експертизата на делата с изтекъл срок на съхранение.

Това налага през 1966 г. една от сградите в квартал "Захарна фабрика"–София да бъде определена и оборудвана за ново архивохранилище.

Архивните документи на ДС и ПК са пренесени в база "З" през 1966 г., а тези на НМ през 1969 г.

Съгласно утвърдено от председателя на КДС предложение на отдела от 6 август 1966 г. се създава фотолаборатория със задача да се микрофилмират делата от оперативния архив. През 1968 г. е назначен специалист-фотограф и фотолабораторията е оборудвана със съответна техника.

През март 1978 г. ръководството на МВР взема решение към Отдел 03–ДС да се създаде отделение 04 със задача да осъществява взаимодействието между "Потребителите"

и работния апарат на Системата за обединен отчет на данните за противника - СОУД.

Със заповед № К-1804 от 23 май 1980 г. се обявява създаването на отделение 04 - СОУД със самостоятелно деловодство.

Архивните документи на фонда се приемат ежегодно.

СЪСТАВИЛ:

/С. Стойков/

Отпеч. в 2 екз.

№ 1-2 - КД

Изп.: Стойков

Нап.: Гатева-599

04.08.1982 г.

С о щ и я